

Lange dagen - Pia de Jong

door Sam Gerrits

Toen ik deze dikke paperback uithad dacht ik: als deze roman een kastje was, dan was het verdomd goed getimmerd.

De Jong is niet over één nacht ijs gegaan bij het maken van dit boek, waarschijnlijk heeft ze er jaren aan gewerkt. En dat moest ook wel, want ze heeft de lat voor haar debuut op maximale hoogte gelegd: Lange dagen leest als haar antwoord op *Nooit meer slapen* van W.F. Hermans.

De verteller is de veertienjarige Eva, wiens vader besluit in de zomervakantie met het hele gezin naar Lapland te trekken, met alleen een kompas als gids. De achterflap meldt: 'In Lapland wordt de band tussen Eva en haar vader op de proef gesteld. De eentonigheid van het Scandinavische landschap staat in schril contrast met de intensiteit van de gebeurtenissen. *Lange Dagen* (...) is een aangrijpend verhaal over liefde, vertrouwen en loyaliteit.'

De

Jongs debuut speelt inderdaad voor het overgrote deel in een setting die sterk doet denken aan Hermans' *Finnmarken*: het eindeloze lopen door dor toendralandschap, de alomtegenwoordige muggen, het irritante licht 's nachts, (de titel *Lange Dagen* verwijst, net als *Nooit meer slapen*, naar de nimmer ondergaande zomerzon boven de poolcirkel), een riskante bergbeklimming, met een net in een meer vissen: Hermans klinkt overal in door. Als klap op de vuurpijl begint Eva zelfs over een meteoriet...

Elders

op het web valt te lezen dat Pia de Jong de echtgenote is van de natuurkundige Robbert Dijkgraaf, moeder van drie jonge kinderen, en dat ze psychologie en Nederlands heeft gestudeerd. Dat verklaart misschien waarom ze in haar debuut veel werkt met 'betekenisvolle' dromen en een tienerverteller. Een tienerverteller is wel riskant, omdat de emoties én heftig én geloofwaardig moeten zijn, en al die betekenisvolle dromen kunnen een beetje te betekenisvol worden als je niet oppast. De Jong gaat daarin wat mij betreft soms over de schreef, maar over het algemeen geloof ik

haar wel, en sleept ze me mee in Eva's verhaal. Stilistisch is er op Lange Dagen over het geheel eigenlijk weinig aan te merken. Prettig, voor de verandering. Onderhoudende vertelling, spannend boek:

'Wat

een vreemd geluid,' zei mijn moeder opeens. 'Het lijkt wel of de aarde trilt.' Ze bleef staan en keek naar de grond onder onze voeten. Het geluid werd steeds heviger. 'Aan de kant, opzij, rennen! Ren zo hard als je kunt!' hoorden we mijn vader roepen. Mijn moeder pakte mijn hand en begon te hollen. 'Sneller' riep mijn vader, die al een eind vooruit was en naar ons omkeek. Hij riep nog meer, maar we konden hem niet meer verstaan. In de verte zag ik een kudde rendieren aankomen. Mijn vader drukte zijn lichaam tegen een boom. Axel en Steven deden hetzelfde. Mijn moeder en ik stonden midden in de vlakte. We zagen de dieren recht op ons afkomen. Het waren er tientallen, misschien wel honderden, dravend in brede rijen. Ik trok mijn moeder opzij. Samen renden we al struikelend zo hard we konden naar een boom, waar we onze ruggen tegenaan drukten. De rendieren waren nu nog geen twintig meter bij ons vandaan...

Kortom:

lekker boek. Er zijn natuurlijk wat jammere dingetjes: Pia parreert Hermans befaamde openingszin 'De portier is een invalide' met 'De winter waarin ik veertien werd veranderde onze speelkamer langzaam in een kapiteinshut.' Wordt de speelkamer van Eva persoonlijk door Vadertje Vorst onder handen genomen? Nee natuurlijk. Als je Hermans stilistisch serieus neemt, dan moet je daar op letten, vind ik. Verder vond ik het nogal onwaarschijnlijk dat Eva's vader, die in het boek alles wat los en vast zit over Lapland leest als voorbereiding op de Grote Reis, 'vergeten is' dat een kompas het niet doet in het hoge Noorden. Zelfs mijn nichtje van twaalf weet dat.

Maar

kom, laten we niet lullig doen, als je deze en nog wat dingetjes die het vermelden eigenlijk niet waard zijn, door de vingers ziet, heb je een puik boek in handen dat je waarschijnlijk in één adem uit zult willen lezen. Het definitieve antwoord op Nooit Meer Slapen vind ik Lange dagen niet, daarvoor mist deze roman de gelaagdheid en de diepgang van Hermans' klassieker, maar dit is wel een opmerkelijk goed boek, zeker voor iemand die eerder alleen korte verhalen publiceerde. Ik kijk nu al uit naar De Jongs volgende.

Lange dagen
Pia de Jong
Prometheus, 2008

Wie?